

Krista Hafner

Marjetica, hčerka Matjaževa

Ilustrirala Mara Kraljeva.

XIII. Matjaževi cekini

Kralj Matjaž je prijahal na sredo Turčije in se ustavil na trati pod lipami, kjer so se ljudje veselili in rajali.

Razjahal je pod tretjo lipo, oddal konja slugi in mu naročil, naj bo vsak hip pripravljen, da lahko odjaha. Nato je stopil k mizi pod drugo lipo, kjer so raj prodajali in ponosno vprašal: »Ne zamerite, gospodje, po čem prodajate raj? Ni mi za denar, polno mošnjo cekinov imam.«

Pri mizi je sedel prav takrat sam paša Hasan. Razveselil se je bogatega gosta in rekel: »Rumen cekin za ples. Toda junak, ki se obnese in nam je kos, ga dobi tudi zastonj.«

Kralj Matjaž pa je rekel: »Nočem zastonj. Moja mošnja je polna samega zlata.« Izvlekel je iz žepa zlat cekin, ga zatočil po mizi, da se je trikrat zakotalil naokoli in se ustavil ravno pred pašo. Ta je zagledal zlat, se začudil, poskočil kvišku in rekel: »Kaj vidim? Ta zlat je znanega kova. Sam kralj Matjaž ima tak denar.«

Kralj Matjaž pa se je zakrohotal in rekel: »Uganil si, paša. Naj bo, povem ti jo. Ko sem jahal semkaj na veselico, sem srečal na meji samega kralja Matjaža, ki je hitel v Turčijo, da reši hčerko Marjetico in tebi vzame glavo. Ubil sem ga, ravno ko je spal pod zeleno smreko in mu pobral vse cekine.«

Tedaj je Hasan paša zmagoslavno zavriskal, objel imenitnega gosta in rekel: »Slava tebi, junak! Največjega sovražnika si nas rešil. Danes je moj srečni dan. Matjaža si ti ob glavo dal, Marjetico, njegovo hčerko pa je Selim bej uplenil in privedel v našo sužnost. Prav tamle sedi in se milo solzi. Hahaha, naj se le solzi, naj plaka in solze pretaka, nikoli več ne bo videla svojega očeta. Za vedno bo moja sužnja. Zdaj smo mi gospodarji sveta, nihče več se nam ne bo postavil v bran. Povej, moj ljubi gost, kaj hočeš za plačilo?«

»Z Marjetico, hčerko Matjaževo, bi rad plesal, če dovoliš svetli paša?«

»Saj deklica še ne zna plesati, premajhna je še.«

»O nič zato. Naučil jo bom takega plesa, da bo njej in vam vsem zastajala sapa, haha! Saj dovoliš, Hasan paša?«

»Seveda. Kako bi mogel junaku, kakršen si ti, odreči prošnjo. Kralju Matjažu si vzel glavo, zato je prav in po pravici, da zdaj plešeš z njegovo hčerko, če je taka tvoja volja.«

Kralj Matjaž se je Hasanu paši lepo zahvalil in odšel pod tretjo lipo, kjer so plesali. Zakotalil je godcem zlat cekin in jim zaukazal, naj zaigrajo najveselejši ples, kar jih znajo. Godeci so zaigrali, da je vse ljudi dvignilo na noge; zaplesali so in še sam Hasan paša se je zavrtel sredi veselih ljudi. Kralj Matjaž pa je stopil k Marjetici, ki je sedela pri mizi sredi stražnikov, in rekel:

»Deklica, jaz sem divji mož!«

Marjetica ga je pogledala in ga spoznala. Rada bi bila od veselja zavrisnila, toda divji mož jo je gledal tako grdo, da ji je vrisk zastal v grlu.

Obrisala si je solze, vstala od mize, pričela vreščati in bežati pred divjim možem. Bežala je in bežala, toda divji mož jo je ujel in ji grozil: »Te ujamem, te oskubim, ožmem, te v malho potlačim, za malico pojem.«

Vsi navzoči so se zasmeli ob tej divji pesmi. Kralj Matjaž pa je stisnil deklico k sebi in ji šepetal na uho: »Zdaj bom še skobec in nato Turek. Ko te bom ujel, te odnesem s seboj na konja in skupaj bova od-drčala proti domu. Bodi pametna in igraj se, kot bi se me v resnici bala.«

Razpel je roke, spustil deklico in zakričal: »Zdaj sem skobec in bom požrl milo globico.«

Razširil je roke, raztegnil prste ko kremplje in pričel znova loviti Marjetico. Deklica je bežala pred njim in vreščala, toda skobec jo je ujel in stisnil k sebi, se ozrl proti paši in se zakrohotal: »Ali vidiš, kako zna plesati hčerka kralja Matjaža?« Deklici pa je šepetal: »Zdaj bom še Turek. Ko te bom lovil, zavij h konju, ki tamle stoji. Ko boš v sedlu, se ne oziraj nazaj. Ko bom sekal na desno stran, se ti drži na levo, ko bom sekal na levo, se drži na desno stran!«

Spustil je deklico, se oddahnil, si popravil turban in handžar in zakričal: »Zdaj sem pa Turek. Hčerka kralja Matjaža, moja boš!«

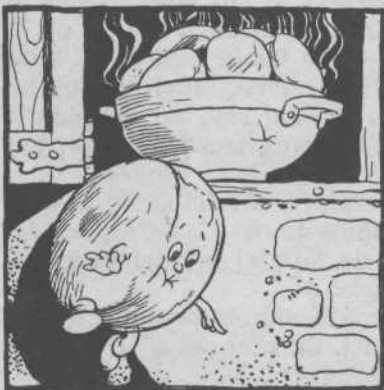
Deklica je zbežala, zavila h konju in ko sta bila pri njem, je Matjaž zgrabil Marjetico, prhnil z njo na konja in se zaprašil preko ravnine, kjer se je v dalji bleščala reka Sava.

(Konec prihodnjic.)

S. DARINA

ZGODBA O PUSTNEM KROFU

ILUSTRIRAL JOŽ. BERÁNEK.

NEKJE SO NACVRLI SKLEDO KROFOV. POSTAVILI SO JIH NA OKNO, DA BI SE HITRO OHLADILI. NAJLEPŠEMU KROFU PA JE POSTALO V SKLEDI DOLGČAS. ZATO SE JE ODLOČIL, DA POJDE PO SVETU. PREKOTALIL SE JE S SKLEDE NA OKNO IN Z OKNA NA DVORIŠČE.